

POZDRAVNI NAGOVOR DEKANA FAKULTETA DRA C. TOMIĆA

Osjećam posebnu čast i radost da mogu pozdraviti i ovaj cijenjeni i poštovani skup. Srdačno pozdravljam mnogopoštovanog oca provincijala Karmelskog reda, isusovačkog i franjevačkog provincijala, prečasnog rektora Bogoslovskog sjemešništa, predstavnika Filozofsko-teološkog instituta DI u Zagrebu, predstavnika Vrhbosanske katoličke bogoslovije u Sarajevu, časne majke provincijalke, predavače na ovom simpoziju i sve vas, dragi prijatelji i gosti, koje privlači lik, djelo i poruka svete Terezije Avilske. „Bila s nama milost, milosrđe i mir od Boga Oca i od Sina Očeva Isusa Krista u istini i ljubavi” (2 Iv 3).

Fakultetsko je vijeće Katoličkog bogoslovnog fakulteta rado prihvatiло da s ocima karmelićanima organizira ovaj simpozij prigodom 400. obljetnice smrti sv. Terezije Avilske, divne, mudre i razborite djevice, jake, odlučne i dinamičke žene, prve naučiteljice Crkve, spisateljice remek-djelâ mistične teologije, utemeljiteljice nove redovničke obitelji u Crkvi, koja i danas svojom karizmom oduševljava i nadahnjuje desetke milijuna izabralih duša u Crkvi koju je toliko ljubila.

Apostolski nuncij ju je opisao kao „ženu nemirnu i skitničku”. Istину je rekao, jer ona je zaista bila ona zaručnica iz Pjesme nad pjesmama koja neumorno traži, kroz mističku noć i vedrinu sjedinjenja, Zaručnika svoje duše, ne brinući se za udarce i rane što joj ljudi zadaju, samo da nađe njega koga ljubi svim srcem. Njen komentar Pjesme nad pjesmama otkriva tu napetost njene duše. Sva je usmjerena prema Kristu. I zadnje riječi, smisao njena života, to kazuju: „I sada: Zaručnica moj, da se vidimo.”

Ovaj simpozij želi osvijetliti Terezijino vrijeme da lakše shvatimo lik, djelo i poruku svetice. Vrijeme je teško i burno: protestantizam je u punom jeku, Tridentski koncil je u tijeku... Neki teolozi brane ženama baviti se teologijom, čitati Bibliju, pisati i govoriti u Crkvi. Smatraju da „u žene ne postoji kreposti koja ne bi bila sumnjiva...” Sam papin nuncij kaže za Tereziju: „Žena nepokorna i tvrdo-glava, koja ide okolo kršeći dekret Tridenta i poučava protiv Pavlove zabrane.” Terezija uvijek jakost i odvažnost nalazi u Kristu: „Gospodine moje duše, ti dok si putovao zemljom, nisi mrzio žene, pače uvijek si ih prihvaćao velikom ljubavlju i našao u njima toliku ljubav i čak veću nego u muževima...” „Daj im do znanja, hrabrio ju je Isus, da Pismo treba gledati ne samo s jedne strane nego kao cjelinu.”

U Terezijino vrijeme duhovni je život bio oblikovan pretežno Platonovom filozofijom, prema kojoj je u čovjekovu biću najvažniji razum. Srce i osjećaji nisu važni. Terezija naglašava: „Boga treba ljubiti”; Boga treba u svima gledati, Boga u svima služiti, Boga u svima ljubiti.

Posebno mjesto u njenoj duhovnosti ima „presveto čovještvo” Isusa Krista, što uključuje vjeru u Krista, pravog Boga i pravog čovjeka. Zato pjeva teologiju srcem i umom: „Vrlo je važno za nas ljude, dok smo ovdje, da predocimo Gospodina pod likom čovjeka.” U Kristu čovjeku je sve naše čovještvo spašeno, u njegovu božanstvu otvara se put pobožanstvenju koje ne isključuje i ne briše čovještvo. Stoga i je njezino čitanje Pisma prožeto onom neposrednošću, intimnošću i ljubavlju prema Kristu koji se „uknjižio” u Bibliji. Iskustveno doživljava da upravo Krist njoj govori. Živo se poistovjećuje s raznim, posebno ženskim likovima u Bibliji da nastavi razgovor s Gospodinom započet sa Samarijankom, Magdalénom, Martom... Konačno, i njena molitva sva je prožeta uranjanjem u Kristovo čovještvo. Polemizira s teolozima i spiritualistima koji žele voditi duše bez odnosa na čovještvo Kristovo, „ne misleći ništa”, ostavljajući Kristovo čovještvo da se baci u božanstvo. Priznaje: ostavlja je to suhom i potištenom, kao u zraku, bez obrane u napastima. Osjetila je potrebu da se uhvati svim silama čovještva Kristova i bilo je to početak njena spasenja, vrata za nove, veće, blistavije kreposti.

Iako je progonjena i ocrnjivana od crkvenih ljudi koji ne razumiju njenu karizmu, ipak ostaje uvijek vjerna Crkvi. Odlučno ispovijeda: „kćer sam Crkve”, u vrijeme kad hereze niču na sve strane. I postala je istinska i odlučna obnoviteljica Crkve svojeg vremena a i danas.

Ovaj simpozij želi pokazati njenu trajnu aktualnost na duhovnom polju, njeno značenje i poruku današnjoj Crkvi i izazov današnjem vremenu. Njenu aktualnost potvrđuju i njena djela koja se prevode, šire i čitaju. Njezino svjedočenje budi simpatije i poštivanje i kod nekatolika i nekršćana. Uvjeren sam da će i ovaj simpozij doprinijeti da i na ovom našem prostoru, u našem narodu, bolje upoznamo, produbimo i uzljubimo Terezijinu karizmu koja nikad ne stari.